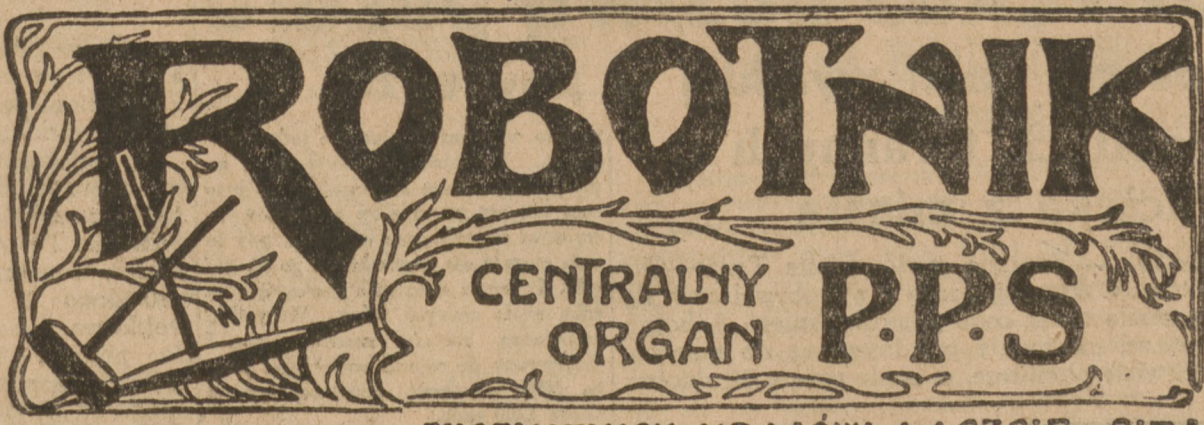

**NIECH ŻYJE RZĄD
ROBOTNICZY
I WŁOŚCIAŃSKI**

REDAKCJA
PRZYJMUJE INTERESANTÓW
OD GODZINY 12-ej DO 2-ej PO POŁUDNIU

ADMINISTRACJA
CZYNNĄ OD GODZINY 8-ej DO 15-ej

KONTO W BANKU S.P.O.Ł.E.M.
ODDZIAŁ W WARSZAWIE Nr 195
KONTO W P.K.O. Nr 1-980

PROLETARJUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

Wydawca: Rada Naczelna P. P. S.

**NIECH ŻYJE
SOCJALIZM!**

**REDAKCJA I ADMINISTRACJA
WARSZAWA
Al. Jerozolimskie 121**

TELEFONY:
REDAKTOR NAČELNY 8.85-01
SEKRETARZ REDAKCJI 8.85-02
ADMINISTRACJA WYDAWNICTWA 8.85-04
DZIAŁ OGŁOSZEN 8.85-05
ZARZĄD DRUKARNI 8.85-06
DRUKARNIA 8.79-61

SEJM JEDNOMYŚLNIE RATYFIKUJE Umowę między Polską a Czechosłowacją

Tow. wicemarszałek Szwalbe przemawiał w imieniu ZPPS

Na porządku dziennym wczorajszej sesji sejmowej była sprawa ratyfikacji układu o przyjaźni i wzajemnej pomocy między Polską a Czechosłowacją.

Sprawozdawca Komisji tow. poseł Dobrowolski (PPS) zabierając głos podkreślił, że przedstawiciele wszystkich partji w Sejmie doceniając doniosłość układu, wypowiedzieli się jednomyślnie za ratyfikacją tego układu. Komisja jednomyślnie wyraziła głęboką radość zarówno z faktu zawarcia niniejszej umowy, jak i z jej szerokiego ujęcia.

Umowa będzie stanowiła nowy etap w historii rozwoju zachodniej Słowiańszczyzny i w ustaleniu trwałego pokoju. Układ kładzie kres rozdzieraniu Słowian, które ułatwiło niemiecką ekspansję na wschód. Układ nie jest wyrazem dążenia do odrębnych paków wschodnich, ale dążeniem do opanowania bezpieczeństwa o realne fakty i możliwości. Dzięki sojuszowi wzajemnemu z Związkiem Radzieckim i podobnym układom z Federacją Republiki Ludowa Jugosławii na całej granicy wschodniej Niemiec pozostaje jednolitość założeń polityki narodów słowiańskich.

W nieprzekraczalnym terminie dwu letnim zgodą uregulowane wszelkie kwestie terytorialne. Ten termin pozwoli na wzajemne zrozumienie potrzeb w podzielnym, coraz to zacieśniającym się współżyciu, i na pokonanie i zacięcie nagromadzonych urazów i nieufności, wszczętych celowo w oba narody przez propagandę germańską. Realizacja tych założeń jest możliwa tylko przy jak najszybszym zorganizowaniu współpracy gospodarczej i współpracy kulturalnej, które muszą nabrać formy stałości.

Następnie w imieniu ZPPS głos zabrał tow. wicemarszałek Szwalbe. Związek Parlamentarny Polskich Socjalistów w pełni przyłącza się do stanowiska Komisji Sejmowej Spraw Zagranicznych w sprawie ratyfikacji układu o przyjaźni polsko-czechosłowackiej. Przyłącza się też w pełni do słów min. Modzelewskiego.

Socjaliści polscy byli zdania, że przyjaźni naszych narodów, że sojusz naszych państw — jest niezbędny

nym czynnikiem dla utrzymania pokoju w Europie.

Pokój w Europie zależy przede wszystkim od tego co się dzieje na wschodnich granicach Niemiec. A to co się dzieje i dzieć będzie na wschodnich nowych granicach Niemiec na Nisli i Odrze jest znowu zależne w dużej mierze od stosunków polsko-czechosłowackich. Mocnym postanowieniem całego narodu polskiego jest oparcie tych stosunków na zasadach stałe pogłębiającej się przyjaźni i współpracy.

Śląskujemy ze sobą, jesteśmy z jednego pnia, mamy duży okres wspólnych dzieł dla siebie, uzupełniamy się gospodarczo, dopełniamy się politycznie.

Zrozumienie tych prawd nie jest jeszcze pełne we wszystkich sferach społeczeństwa ani u nas, ani w Czechosłowacji, ani w innych krajach, a m. in. i w Niemczech. Stąd także zjawiska jak ostatnie wystąpienia niektórych angielskich mężów stanu w Moskwie.

Socjaliści polscy będą te zasady szerzyć w kraju i są pewni, że ta sama akcja będą prowadzić socjaliści w Czechosłowacji. Zapewnimy nas zresztą o tym przedstawiciele Partii Socjal-Deu. w Czechach i Słowacji, którzy odwiedzili Warszawę już po podpisaniu pamiętnego paktu przez polskiego i czechosłowackiego — Prezesa Rady Ministrów.

Socjaliści polscy i czechosłowaccy muszą się starać wspólnie, by prawdy te zostały zrozumiane na Zachodzie i w Niemczech. Jedność polityczną nowej Polski i nowej Czechosłowacji, państw opartych o zblizony ustroj gospodarczo-polityczny, państw jednolitych pod względem narodowym, i wreszcie poprzez Odrę i Nisli Łużycką i równie naturalną granicę Czechosłowacji z Niemcami, właściwie ustalonych wobec Niemiec, — będzie rekonią pokoju w Europie. Ta spójna powinna być zarazem ostrzeżeniem dla ewentualnej agresji Niemiec wszelkiego typu, nie tylko militarnej, ale politycznej i gospodarczej. Nie może się powtórzyć nie tylko rok 1939, ale i rok 1938.

W takim świetle spraw mamy nadzieję, że wynowa faktu sojuszu i przyjaźni Polsko-Czechosłowacko-Socjalistycznej — będzie mogła mieć decydujący wpływ na rozwój wypadków w bliższej i dalszej przyszłości w Europie. Związek Parlament. Polsk. Socjal. głosząc na ratyfikację paktu przyjaźni z Czechosłowacją, daje jednocześnie wyraz przeświadczeniu, że iltry paktu będą na wszystkich płaszczyznach współzycia sąsiadzi:ego nabierały stałe zwiększając się treść letnia. Pomocę to przy rozstrzygnięciu istniejących jeszcze różnic pomiędzy obu państwami.

Klub Z. P. P. S. w Sejmie, a ruch socjalistyczny w całym naszym kraju będzie się starać o to, by wszelkie dalsze rozmowy pomiędzy Polską a Czechosłowacją były zawsze prowadzone ze świadomością, że, nieporozumienia mniejszej wagi muszą być usuwane z myślą o wspólnych interesach obu państw wagi zasadniczej i decydującej — bez Niepodległej Polski nie ma Niepodległej i Wolnej Czechosłowacji, a bez Wolnej i Niepodległej Czechosłowacji nie ma Wolnej i Niepodległej Polski.

W imieniu Klubu Poselskiego Posłów Polskiej Partii Robotniczej zabiera głos tow. poseł Jedrychowski. Dzień 10 marca 1947 r. pozostanie datą przełomową w stosunkach polsko-czechosłowackich i doniosłą datą w historii całej Słowiańszczyzny.

Nie jest bynajmniej przypadkiem, że dopiero demokratyczne rządy zarówno w Polsce jak i w Czechosłowacji mogły doprowadzić do zawarcia sojuszu. Demokracja ludowa w Polsce wypracowała nową polityczną koncepcję Polski, której nieodzownym czynnikiem jest sojusz polsko-czechosłowacki. Również i demokracja ludowa Czechosłowacji zerwała z krótkowzroczną polityką czeskich agrariuszy. Także i wielkie reformy społeczno-gospodarcze, dokonane niemal równoległe w obu krajach, zbliżyły do siebie

typ ustroju społecznego obu państw. Polska Ludowa i Ludowa Czechosłowacja są obecnie sobie bliższe, niż kiedykolwiek w historii.

Mówca stwierdza, że Polska Partia Robotnicza uważa sojusz polsko-czechosłowacki za wielki sukces Polski Ludowej i że Klub Poselski Polskiej Partii Robotniczej głosować będzie za ustawą o ratyfikacji układu.

Imieniem Stronnictwa Demokratycznego zabiera głos poseł prof. Michałowicz stwierdzając, że Stronnictwo Demokratyczne wita z najwyższą radością fakt zawarcia układu i zwraca uwagę na konieczność jak najwzrostniejszego zrealizowania go w przyszłości. Poseł Jagusz zabiera głos w imieniu Klubu Poselskiego Polskiego Stronnictwa Ludowego stwierdzając, że układ przyczyni się niewątpliwie do pogłębienia współpracy politycznej, gospodarczej i kulturalnej obu krajów. Klub Poselski Polskiego Stronnictwa Ludowego głosować będzie za projektem ustawy o ratyfikacji układu. Poseł Groszyński w imieniu posłów Stronnictwa Pracy, poseł Drzewiecki imieniem PSL-Nowe Wyzwolenie, poseł Bocheński im. kłopot. Klubu Poselskiego i poseł Kubiński imieniem posłów Stronnictwa Ludowego zapowiadają głosowanie za ratyfikacją umowy.

Dyskusja została wyczerpana. Marszałek poddaje pod głosowanie w drugim czytaniu projekt ustawy. Wszyscy posłowie wstają z miejsc.

Sejm uchwalil projekt ustawy jednomyślnie i przyjął go długotrwałymi oklaskami. Podobny przebieg ma trzecie czytanie.

Ambasador Czechosłowacji o ratyfikacji układu

Natychmiast po ratyfikacji przez Sejm układu polsko-czechosłowackiego sprawozdawca parlamentarny SAP udał się do loży dyplomatycznej, aby złożyć ambasadorowi Republiki Czechosłowackiej, p. Hejretowi, życzenia i uzyskać oświadczenie na temat ratyfikacji.

Oto co oświadczył przedstawicielowi SAP ambasador Hejret:

„Z wielkim zainteresowaniem i wzruszeniem miałem okazję wysłuchać expose ministra Modzelewskiego oraz dyskusji nad ustawą o ratyfikacji umowy polsko-czechosłowackiej. Jedno

myślnie Izby i szczere stanowisko wszystkich klubów poselskich wskazują, iż cały naród polski jest zwolennikiem ratyfikacji umowy. Jestem najgłębiej przekonany, że ratyfikacja spoka się z takim samym przycelem narodu czechosłowackiego.

Fakt ten wskazuje, że historyczne znaczenie naszej umowy, na które wskazał w swoim przemówieniu min. Modzelewski, jak również sprawozdawca Komisji Zagranicznej poseł Dobrowolski, marszałek Szwalbe, oraz posłowie: Jedrychowski, Michałowicz, Jagusz, Groszyński, Drzewiecki, Bocheński i Kubiński — jest nienawne przez ogół naszych społeczeństw.

Umowa polsko-czechosłowacka będzie punktem wyjściowym dla naszych dążeń umożliwiających najsłabszą współpracę polityczną, ekonomiczną, kulturalną naszych bratnich narodów, zarówno w dobrych jak i w złych czasach.

Umowa polsko-czechosłowacka jest jednocześnie jedną z najważniejszych gwarancji bezpieczeństwa obu naszych narodów. W bilansie nowej słowiańskiej polityki, mającej na celu zabezpieczenie pokoju w Europie, nasza umowa stanowi poważny aktyw.

Jestem przekonany, że atmosfera serdecznej przyjaźni w stosunku do narodu czechosłowackiego, która panowała w Sejmie Ustawodawczym w czasie dwudniowej dyskusji, daje pełną nadzieję powodzenia ważnych pertraktacji, które rozpoczęły się w tych dniach między naszymi narodami przy udziale najlepszych fachowców, jakimi dysponujemy.

Rozmowę przeprowadził
JERZY RAWICZ

Obchód pierwszomajowy

Komisja Centralna Związków Zawodowych, wskazując, że tegoroczny obchód pierwszomajowy winien się odbywać w atmosferze wzmacniania jednolitości mas pracujących, wydała okólnik do Okręgowych Komisji Zw. Zaw. i Powiatowych Rad Zw. Zawodowych, w którym polecała:

1) natychmiast delegować swoich przedstawicieli do pierwszomajowej Komisji Porozumiewawczej Stronnictw Robotniczych;

2) powołać przy OKZZ i PRZZ oraz przy zarządach oddziałów i w zakładach pracy Komitety Obchodu Pierwszomajowego.

Min. Radkiewicz oświadczył w Sejmie: Z amnestii dotychczas skorzystało 30 tys. więźniów 36 tys. ujawnionych

Warszawa — Miasto — 609. szczyńskie — 574, olsztyńskie — 277.

Tow. min. Radkiewicz wyraża przekonanie, że ostateczna liczba osób, które skorzystały z amnestii do dnia 25 kwietnia, znacznie wzrosło. Już na podstawie dotychczasowych cyfr należy stwierdzić, że przebieg amnestii dał pozytywne rezultaty. Oznacza to poważne rozładowanie podziemia, szczególnie na odcinku WIN, co świadczy o tym, że poważna część podziemia zrozumiała bezcelowość zbrodniczej walki przeciw państwu i że wielu z nich wraca do pracy pozytywnej. Stanowi to krok naprzód do normalizacji stosunków wewnętrznych w kraju. Jednocześnie mówca stwierdza, że nie brak w Polsce w dalszym ciągu elementów wrogich i pracujących usilnie w tym kierunku, aby powstrzymać normalizację stosunków w Polsce i zahamować pęd do ujawniania się. Min. Radkiewicz korzysta z oka-

zji, aby z trybuny sejmowej raz jeszcze przestrzec elementy, znajdujące się dotychczas w podziemi, aby nie dawały posłuchu tym wrogim podszeptom. Rząd polski pragnie skupić wszystkie siły w pracy nad rozbudową kraju i daje tego dowód w Ustawie Amnestyjnej. Mówca poczuwa się do obowiązku przestrzec wszystkich tych, którzy z wielką go, aktu Rzeczypospolitej nie zechcą skorzystać, iż Rząd polski potrafi ukroczyć wszelką zbrodniczą działalność.

W zakończeniu mówca apeluje do wszystkich obywatelskich czynników społecznych, aby użyły wszystkich swych wpływów dla skłonienia reszty obalumuonych do wyjścia z podziemia.

Tow. wicemarszałek Szwalbe informuje Izbę, że w myśl regulaminu nad odpowiedzią na interpellację można otworzyć dyskusję, o ile wpłynie odpowiedni wniosek.

Z wnioskiem o otwarcie dyskusji wystąpił pos. Arczyński (SD), morywując swój wniosek wielką wagą sprawy. W głosowaniu Izba wypowiedziała się przeciw otwieraniu dyskusji nad tą sprawą.

Kazimierz Bagiński skazany na 8 lat więzienia

Dnia 17 kwietnia br. stanął przed Sądem Rejonowym w Warszawie Kazimierz Bagiński, Tadeusz Węgrzyński, Wiktor Bazylewski i Tadeusz Wyrzykowski oskarżeni o redagowanie i rozpowszechnianie „Komunikatu PSL”, który zawierał fałszywe wiadomości godzące w interesy Państwa Polskiego i podrywające autorytet władz państwowych.

W wyniku rozprawy sądowej: Bagiński został skazany na 8 lat

z utratą praw obywatelskich i honorowych na 3 lata. Węgrzyński na 6 lat i utratą praw obywatelskich i honorowych na 3 lata. Bazylewski — na 6 lat i utratę praw obywatelskich i honorowych na 3 lata. Wyrzykowski — na 3 lata.

Na mocy amnestii kary zostały zmniejszone: Bagińskiemu do 4 lat, Węgrzyńskiemu do 3 lat, Bazylewskiemu do 3 lat. Wyrzykowskiemu kara została darowana.

KCZZ współdziała z Min. Oświaty

W KCZZ odbyła się konferencja, poświęcona sprawom szkolnictwa zawodowego, w której wzięli udział przedstawiciele Ministerstwa Oświaty. Po referatach i w wyniku ożywionej dyskusji, postanowiono, aby materiał dotyczący nauki i pracy młodocianych, został przepracowany przez zainteresowane wydziały KCZZ.

Rokowania handlowe z Czechosłowacją Serdeczne powitanie delegacji polskiej w Pradze

PRAGA (PAP). Do Pragi przybyła delegacja polska pod przewodnictwem ministra przemysłu i handlu tow. Minca, celem przeprowadzenia rokowań w sprawie zawarcia umowy handlowej między Polską a Czechosłowacją. W skład delegacji polskiej oprócz min. Minca wchodzi: min. pełn. dr Rose, wicemin. skarbu — Droźniak oraz dyrektorowie departamentów Ministerstwa Przemysłu i Handlu, naczelny dyrektor Banku Polskiego prof. Trompczyński oraz eksperci i rzeczoznawcy.

Delegacja polska, której towarzyszył ambasador R.P. w Pradze Wierbłowski, powitali członkowie ambasady polskiej, a w imieniu rządu czechosłowackiego: minister handlu zagranicznego dr Ripka w otoczeniu wyższych urzędników i przedstawiciele ministerstwa przemysłu, spraw zagranicznych, czechosłowackiego Banku Narodowego, centralnej rady przemysłowej.

W godzinach południowych min.

Minca w towarzystwie amb. Wierbłowskiego złożył wizytę min. Ripce, a następnie premierowi Gottwaldowi.

Chłopi z Piotrkowskiego jadą na Zachód

Polciąg specjalny, składający się z 76 wagonów, opuścił 17 bm. Piotrków Trybunalski, wioząc 87 rodzin chłopskich z tegoż powiatu, udających się wraz z całym dobytkiem na Ziemię Odzyskaną.

W ciągu bież. roku około 1.000 rodzin chłopskich z powiatu Piotrków Trybunalski osiedli się na Ziemiach Odzyskanych, zabierając ze sobą cały swój żywy i martwy inwentarz.

Ramadier ostrzega de Gaulle'a Konstytucja jest prawem i obowiązuje

PARYŻ (PAP). Premier Ramadier w wywiadzie prasowym wyraził się, że „ten, kto nieopatrznie wysuwa hasła podważające solidarność narodu powinien być ostrzeżony. Również należy ostrzec opinię publiczną przed de Gaulle'em”. Ramadier wystąpił z gorącym apelem o dyscyplinę. „Wolność prasy i opinii jest rzeczą świętą, ale wspólne dobro oraz istnienie narodu należy stawiać wyżej, niżeli własne upodobanie do tej lub owej osoby

stości”. Nawiązując do ataku de Gaulle'a na konstytucję, Ramadier podkreślił, że stała się ona prawem i obowiązkiem musi każdego obywatela. Omawiając sytuację gospodarczą, premier oświadczył, że pod koniec roku 1946 Francja znajdowała się na brzegu przepaści, że dzięki obniżce cen, sytuacja uległa pewnej poprawie. Produkcja wynosi obecnie we Francji 90,4 proc. poziomu z roku 1938.

Warszawa, 18 kwietnia

Straszliwa katastrofa w Ameryce
Miasto Texas pastwą pożaru

W porcie statki wylatują w powietrze

Tysiące zabitych i rannych
Ludność ucieka z miasta

LONDYN (PAP). — Znaczna część miasta Texas-City wylciała w powietrze. Wskutek pożarów i wybuchających się gazów trujących, przeszło tysiąc osób poniosło śmierć...

stepła w powietrze, jeszcze jedna eksplozja. Wskutek tego amerykańskie, na polidzie którego znajdowało się przos...

Zmiany w rządzie brytyjskim

LONDYN (PAP). Wczoraj ogłoszono o ustąpieniu lorda Lawsona ze stanowiska sekretarza stanu do spraw Indi...

Powodem straszliwej katastrofy był pożar statku „Grandcamp”, w dokach portu Texas. Kiedy wysiłki zmierzające do opanowania pożaru spelżyły na nic...

Ofiary na powodziach wplacone do redakcji

W dniu wczorajszym wpłynęły do naszej kasy następujące ofiary na powodzie...

Sila wybuchu była tak wielka, iż tankowiec, załadowany 10 tysiącami beczek z naftą, został wyrzucony przez morze...

DALSZE WYBUCHY

N. JORK (PAP). W Texas City na...

Nagonka na Wallace'a

TAK samo, jak po słynnym przemówieniu Wallace'a z 12 września 1946 r., w którym zdemaskował on cele amerykańskiego imperializmu...

Poselstwo Szwajcarskie na powodziach

Wśród członków Poselstwa Szwajcarskiego w Warszawie zebrano 150.000 zł na rzecz akcji pomocy powodziom...

Trzeci dzień obrad plenum sesji budżetowej Sejmu

Na wstępie Marszałek udzielił głosu tow. min. Kaczorowskiemu dla zreferowania rządowego projektu ustawy o odbudowie m. st. Warszawy.

TOW. MIN. KACZOROWSKI O ODBUDOWIE STOLICY

W styczniu 1944 roku w Lublinie, na posiedzeniu Rady Ministrów Rządu Tymczasowego zapadła pierwsza uchwała w sprawie odbudowy miasta stołecznego Warszawy.

SPRAWA NAWOZÓW SZTUCZNYCH

Następnie Izba wysłuchała sprawozdania Komisji Rolnej o wniosku nagłym Stronnictwa Ludowego w sprawie rychłego dostarczenia rolnikom na wózów sztucznych na okres zasiewów wiosennych.

DEKLARACJA PRZEDSTAWICIELA „SPOLEM”

W tej samej sprawie zabiera głos poseł tow. Formas. Na plenarnym posiedzeniu Sejmu w dniu 18 lutego wniesiony został nagły wniosek...

Międzynarodowy Turniej Szachowy Drugi dzień rozgrywek

C cały dzień wczorajszy upłynął pod znakiem ostrej, bezkompromisowej walki. W rannych dogrywkach Pytlakowski przegrał z Szajtarem, Gadalińskim natomiast w ponownie przegranej partii z arcymistrzem Bolesławskim...

Bolesławski, fenomenalną obroną w końcówce zdołał ocalić pół punktu z bardzo ciężkiej pozycji przeciw Gligorowicowi. Paltoer doskonale prowadził partię ze Słowia i zastużenie zwyciężył.

Terroryści żydowscy w Pałestynie zapowiedzieli odwet

W związku z powieszeniem przez Anglików Grunera i trzech innych terrorystów żydowska organizacja terrorystyczna Irgan Zvei Leumi podała do wiadomości, iż za śmierć jednego terrorysty żydowskiego pozbawi życia 7 Brytyjczyków.

W Palestynie, mimo zakazu policyjnego wychodzenia na ulicę, założono miny na jednej z głównych ulic Tel Awiwu, rodzinnym mieście Grunera.

Migawki sejmowe

Utyskiwania prasy na rozpoczęcie posiedzenia sejmowych z opóźnieniem poskutkowało. Posiedzenie wczorajszego rozpoczęło się z zaledwie trzynastominutowym opóźnieniem.

63 proc. obywateli USA przeciw Trumanowi w sprawie Grecji i Turcji

N. JORK (PAP). Instytut Gallupa przeprowadził ankietę wśród obywateli Stanów Zjednoczonych w sprawie proponowanej przez prezydenta Truman pomocy dla Grecji i Turcji.

Dobre zwyczaje odwiedzania Klubu Sprawodawców

Dobre zwyczaje odwiedzania Klubu Sprawodawców Parlamentarnych, zapoczątkowane przedwczoraj przez tow. wiceministra Kościńskiego...

W czasie swojej wizyty w Klubie tow. poseł Hochfeld

W czasie swojej wizyty w Klubie tow. poseł Hochfeld spotkał się z umierającą przed kilku dniami, a hutnicą zdrowiem i zadowoleniem przedstawiciela „Polski Zbrojnej” Janiną Broniewską.

Generalne porządki w eterze

W środę dnia 9 bm. w Monte Carlo rozpoczęły się obrady Międzynarodowej Organizacji Radiowej (I.O.R.).

WNIOSEK PSL

Następnie min. Radkiewicz odpowiada na interpelację w sprawie amnestii. Odpowiedź tę podajemy dziś na stronie pierwszej.

Advertisement for Henryk Myszkowski, URZĘDNIK, opatrzoney Sw. Sakramentami po długiej i ciężkiej chorobie...

Advertisement for Wacława Knichowieckiego, odbędzie się nabożeństwo żałobne za spójką Jego świątlanej duszy...

Zasoby uzdrowiskowe Polski a państwowa gospodarka planowa

W związku z przesunięciem granic Polski na zachód, nasze bogactwa uzdrowiskowe powiększyły się wydatnie. Otworzyły się przed nami wielkie możliwości wykorzystania nowonabytych uzdrowisk, które mają stanowić nowe źródła zdrowia, dla polskiego świata pracy. Jak wiadomo, wszystkie nowonabyte uzdrowiska i znaczna część dawnych przeszła na własność państwa i podlega centralnej dyspozycji Ministerstwa Zdrowia.

Rozszerzający się zasięg lecznictwa uzdrowiskowego wymagać będzie jednak koordynacji rozwoju wszystkich uzdrowisk, a zatem nie tylko państwo wych, ale i komunalnych. To wymaga planowania w płaszczyźnie administracyjnej. Otrzymałyśmy 18 zdrojowisk klimatycznych (w tym 3 wielkie), 12 wielkich lecznic przeciwgruźliczych i około 40 kąpielisk morskich, wśród których jest 5 wielkich i 10 średniej wielkości. Zdrojowiska te, z wyjątkiem miejscowości nadmorskich, nie są zniszczone przez wojnę. Urządzenia większych, spośród nowonabytych, zdrojowisk odpowiadają naszym największym i najlepiej urządzonym dawnym zdrojowiskom. Widac tam obok budynków blisko stoletnich, ale dobrze zakonserwowanych — budowle sprzed pierwszej wojny światowej i nowe, sprzed 10, czy 15 lat, a nawet tuż sprzed ostatniej wojny, np. w Solicach i Cieplicach.

Solanki

Pod względem składu chemicznego zdrojów — nasze uzdrowiska rozpadają się na kilka grup. A więc, jeśli chodzi o zasoby solanek, powiększyły się one dzięki uzdrowiskom na Pomorzu Zachodnim. Sudety solanek w ogóle nie posiadają. Solanki i borowiny pomorskie stanowią cenny nabytek. Klimat nadmorski i możliwość korzystania z

kąpieli morskich powiększają ich walory. Do najpilniejszych prac w naszych uzdrowiskach należy odbudowa lazienek solankowych w Górskiej Łazienki solankowej w Górskiej Łazienki. Należałoby też na nowo powołać do życia i unowocześnić dwie cenne instytucje lekarskie: zakład L. p. Eugenia Lewickiej, poświęcony leczeniu stołecem, powietrzem i ruchem i zakład podobny, ale połączony z lecznictwem dietetycznym ś. p. dr. Tarnawskiego, prowadzony jako ścisła lecznica. Pierwszy z nich dalałyby się znakomicie odtworzyć w Ciechocinku lub Inowrocławiu, drugi zaś, jako oparty o znakomitej jakości jarzyny, jagody i owoce — trzebazy urzędzie w niemiernie w te bogactwa obfitującej, słonecznej okolicy Zielonej Góry i Krosna nad Odrą. Jest tam wszystko, aż do winogron włącznie. Zdrojowiska dolnośląskie powinny użytkować te możliwości.

Należy również rozpowszechnić w zdrojowiskach leczenie leżakowaniem. Niemcy poświęcali mu dużo uwagi, zwłaszcza w zdrojowiskach dla sercowo chorych i przepracowanych hipertonicznych, nie żałując na to nieśca w parkach. Utrzymanie tych urządzeń w zdrojowiskach śląskich i pomorskich, wprowadzenie ich w Ciechocinku, Inowrocławiu, na Górze Parkowej w Kry-

wnicy — jest sprawą ważną, a nie wymagającą wydatków.

Drugą wielką grupą zdrojowisk, objętych przez nas po wojnie, stanowią szczywy żelaziste Dolnego Śląska. Do szczyw Krynicy, Żegiestowa i wielu innych zdrojowisk doliny Popradu, przybyły nam bogate zdroje Puszczycza, Dusznik, Kudowy, doskonale urządzone, o wielkiej frekwencji przed wojną — a dalej na zachód mniejsze nieco: Wieniec, Leśny Zdrój, wreszcie zaciszny i mały Zdrojowiec, Dłużewo, Stare Rogacowice i Trzebnica. Dolnośląska Kudowa oraz, w mniejszym stopniu, Duszniki, posiadają w swych wodach cenny składnik: arsen. Wód takich dotychczas nie mieliśmy wcale. Mają one wysoką wartość także jako artykuł eksportowy.

Ze szczyw alkalicznych mieliśmy przed wojną słynny Zuber w Krynicy i szczywy alkaliczne w Szczawnicy. Do tego przybyły obecnie zdroje w Solicach, we wspomnianej już Kudowie i nieeksploatowane jeszcze zdroje w Bolkowie. W zdrojowiskach tych leczymy dzisiaj w pierwszym rzędzie choroby wątroby, schorzenia dróg żółciowych, lekką cukrzycę i inne.

Cieplice

Trzecią grupę naszych nabytków stanowią cieplice siarkowe, a więc wody tego typu co Trenczyn i Piszczany.

Dla leczenia chorób reumatycznych i urazowych są Cieplice Śląskie i Łądek Zdrój, bardzo cenne i słyną z tych smęt już od czasów średniowiecza. Lecznice w Cieplicach pracują z rosmarichem. Planuje się tam wielki ośrodek leczenia zdrojowo - ruchowego, w którym jednocześnie przeszkalać się będzie chorych do lepszych zawodów. Będzie to pierwszy wielki zdrojowiskowy zakład tego typu w Europie, bardzo ważny dla warstw pracowniczych.

Nabytki nasze w zakresie zdrojowisk mało są jeszcze znane ogółowi. Nie od rzeczy więc będzie przypomnieć, że przybyły nam zdroje o takich właściwościach, jakich nie posiadało żadne z naszych zdrojowisk przedwojennych. Wody radonowe Łącka i Wieńca dają nam owość leczenia skazy moczowej (dny). Ponadto Wieniec wskazywany jest dla leczenia chorób narządu krążenia i przy zaburzeniach klimatycznych. Puszczyczków warunkami klimatycznymi przypomina Krynicy, Duszniki nadają się szczególnie dla ludzi źle znoszących skwarne lato oraz dla cierpiących na nadczynność tarczycy, Solice leczą choroby górnych dróg oddechowych, dróg moczowych oraz choroby alergiczne. Na Pomorzu Zachodnim znajduje się zdrojowisko Polczyn, nastawione głównie na leczenie borowinowe chorób gośćcowniczych.

Do ostatniej wojny nie istniał w Polsce dla lekarzy zdrojowiskowych obowiązek wykazania się odpowiednim fachowym przygotowaniem. Nadal tak być już nie może. Społeczeństwo ma prawo domagać się wysokiej kwalifikacji wanej pomocy lekarskiej w zdrojowiskach. Na zjeździe balneologów czeskich podniesiono niedawno, że z niektórych polaci ich kraju zjeżdżają do zdrojowisk aż 50 proc. chorych, źle skierowanych. Tak marnowanie sił społecznych nie można i dlatego akcja doszkalania lekarzy musi być poważnie rozszerzona.

Należy mieć również nadzieję, że Główny Urząd Planowania Przestrzennego i jego regionalne oddziały włączyć problemy uzdrowiskowe do zakresu swych prac. Dla przyszłego rozwoju zdrojowisk polskich jest to warunk nieodzowny.

Prof. Antoni Sabatowski

Noc grudniowa

Nowy film francuski z René Saint-Cyr i Pierre Blanchard.

Mimochodem

Pochwała dzieciństwa

Siedziałem z przyjaciółmi w kawiarni.

— Opowiedz jakiś kawał — poprosił Jerzy.

— Właśnie — dotychczas się Karol. — Musisz znać całą masę świetnych dowcipów.

— Naturalnie — rzekłem. — ale co by wam tu... Zaraz, zaraz... Aha! No więc, uważacie, dważ zalani goście siadają w tramwaju naprzeciw niezbyt pięknej, a nawet wybitnie abominacyjnej starszej pani. „Pozatrz Feluś, jaka wstrętna rupacha” mówi na głos jeden. Na to burzona dama: „To wy jesteście wstrętni pijacy!”. A drugi z dzentelmenów: „Tak, proszę szanownej pani, ale nam to do jutra przejdzie, a pani szanownej zostanie”.

Pewny efektu, spojrzalem na przyjaciół.

Lecz Jerzy ziewnął, zaś Karol obojętnie czyścił paznokcie.

— Stare, jak świat. Nie masz czegoś innego?

Poruszyłem się niespokojnie.

— Ormiańską zagadkę znać? — No?

— Co to jest: przezroczyście, płynne, ale po tym się nie pływa, tylko biega.

Jerzy skrzywił się. — Olej rycynowy. Taka broda.

— W takim razie, słuchajcie. Pewien Szkot znalazł plaster na odciśnięciu.

— Więc kupił za ciasne buty, żeby mu się plaster nie zmarnował — dokonał lekceważąco Karol.

— Chwileczkę. Mały chłopiec przeszkadzał bardzo czerem panom grającym w brydża... Przynajmniej zastanili się, jak przed biciem.

— Dosyć! Znamy! Doprawdy, żeby felietonista, człowiek, bądź co bądź, dowcipny... Zapadło kłopotliwe milczenie.

Przez otwarte okno kawiarni dobiegał serdeczny śmiech bawiących się na chodniku dzieci.

Nadstawilem ucha.

— Jurek, ogórek, kiełbaska i sznurtek! — zapiszczał jakiś głośnik, wywołując istny huragan wesołości.

— Michał, trzy dni dycha! — zareplikował inny mialec z niemniejszym powodzeniem.

Westchnąłem smętnie. Te dziecięce dowcipy bawiły nigdy mnie, bawiły mego ojca, dziadka i pradziadka.

Są stare, jak świat, a jednak zawsze dobre.

Ach, czemuż nie jesteściey dziećmi!

O ileż łatwiejsza byłaby wtedy dola człowieka, który uchołdzi za dowcipnego...

A. TOM

Wiadomości sportowe

Jedność (Zabieniec) — Syrena 2:0 (1:0)

Na boisku w Agricoli rozegrany wczoraj mecz o mistrzostwo klasy A między wymienionymi drużynami, zakończył się zwycięstwem Jedności. Obie drużyny wykazały jeszcze bardzo słaby poziom, a w szczególności brak dyspozycji strzałowej. Ten brak zdecydował o klęsce Syreny, która w polu grała lepiej od przeciwnika, ale napad jej zawodził kompletnie

pod bramką. Zławsza w drugiej połowie gry Syrena miała przewagę, ale strzały szły na aut, względnie z łatwością wyłapywał je bramkarz Jedności. Drużyna z Zabieńca choruje jeszcze na grę indywidualną, popiśwa. Ten system gry, nieproduktywny, nie pozwolił napadowi uzyskać ani jednej bramki. Obie bramki dla Jedności strzelił środkowy pomocnik Stolarczyk II.

Zawody prowadził bardzo sprawnie mjr. Czarnik. Widzów około 1000.

RKS MARYMONT — SKS 4:0 (1:0)

W sobotę, dnia 16 bm. na boisku przy ul. Konwiktorskiej, RKS Marymont w ramach rozgrywek o mistrzostwo klasy „A”, pokonał wysoko Spółdzielczy Klub Sportowy, rehabilitując się w ten sposób, po klęsce niedzielną w Zabieńcu. Tym razem Marymont zadowolili wszystkich swych zwolenników, bo zademonstrował grę na dobrym poziomie.

Otwarcie sezonu

Warszawskiego Towarzystwa Cyklistów

W niedzielę, dnia 20 bm. odbędzie się otwarcie sezonu sportowego WTC, połączone z wycieczką kolarsko - turystyczną do Wilanowa. Zbiórka o g. 8-ej rano na terenie dawnych Dynasów.

O mistrzostwo Polski

Kolarski bieg na przelaj w stolicy.

MAJA GŁOS

Przedmieście rozsądkiem zarazy

Tak się już utarło, że wywóz i zwalanie gruzów, śmieci, oraz różnych odpadków odbywa się na wszystkich dostępnych, dla furmanek i ciężarowych

samochodów równych terenach tuż za miastem lub nawet w mieście.

Brak zakazu lub dozoru nad stosowaniem się do zakazu zrzucania gruzu, śmieci i t. p. „upińskiego” nam stolicę zanieczyszczając tereny, które do niedawna stanowiły pola uprawne. Nie mamy się też czem szczycić przed zagranicznymi gośćmi przylatującymi na Okęcie i udającym się samochodami do Warszawy naszą, z obu stron zaśmieconą autostradą. Winno się zwrócić uwagę na zdrowotność ludności, a w szczególności dzieci, zamieszkałej w okęgach zaśmieconych. W związku z nastaniem wiosny, praktycznej będzie zarządzić zhu od podstaw, wydając zarządzenie właścicielom posesji, by uprzątnęli rozsądnie zarazy ze swych własności, niż wydać miliony na szczeplenia ochronne.

Francuskojski. — Okęcle.

Syn rośnie

a wyprawek nie ma...

Jestem pracownikiem P. Z. S. nr. 8 w Kaliszu. Zakłady te są podległe Ministerstwu Komunikacji. We wrześniu 1946 r. zaczęłam starania w fabryce o wyprawkę dla syna. Biuro fabryczne wysłało podania o wyprawki do centrall PZS. W Warszawie i do dziś nie ma żadnej odpowiedzi. Mój syn ma już osiem miesięcy. Aprobizacja mlejska ma wyprawek poddostatkiem, a dlaczego podległe resorty Ministerstwa Komunikacji tych wyprawek nie otrzymują. Może biuro fabryczne niewłaściwie podjęło starania. Bez względu na to, po której stronie jest oipeszałość, robotnik nie powinien być poszkodowany.

M. P. s Kalisza.

100 mil. zł na regulację Wisły

Barki i holowniki podejmują pracę

Wisła opada. Poziom wody spadł poniżej 2 metrów, umożliwiając rozpoczęcie prac regulacyjnych, które w tym roku prowadzone będą szczególnie intensywnie ze względu na zniszczenia, wywołane powodzią.

Państwowy Zarząd Wodny, prowadzący wszystkie prace rzeczne, otrzymał 100 milionów kredytów. Suma ta przeznaczona będzie na regulację 4-kilometrowego odcinka Wisły poniżej Warszawy.

Projektowane prace będą fragmentem wielkiego planu uszlupienia rzeki między Modlinem a Warszawą. Konieczność tych inwestycji podyktowana jest również względem bezpieczeństwa.

W tych dniach rozpoczęto pierwsze roboty wstępne. Na wodę spuszczone zostało 12 barek, które

przewieźć mają pierwszy transport materiałów do regulacji rzeki (fazyzna i kołki). Równocześnie uruchomiono dwa holowniki. W najbliższych dniach ruszą pogiębarki „Smok I” i „Smok II”. Pierwszym ich zadaniem będzie wyciągnięcie zatopionej przez Niemców pogiębarki Dyrekcyj Wodociągów.

W maju przewidziane jest pełne rozwinięcie prac. Przy regulacji rzeki zatrudnionych będzie przeszło 1000 ludzi. Zmobilizowany zostanie cały sprzęt pływający, składający się z kilkudziesięciu dużych jednostek.

W roku bieżącym sprawa uszlupienia Wisły posunie się znów nieco naprzód, co będzie dalszym krokiem w kierunku zabezpieczenia mieszkańców przed groźbą powodzi. (wk.).

ERICH MARIA REMARQUE (121) Przekład Wandy Melcer

ŁUK TRIUMFALNY

Haake już się nie podniósł. Opadł ciężko na bok. Prawe ramię trzymało go ciągle w dawniejszej pozycji, przygniatając ciało do ramy.

Rawik ruszył natychmiast. Przeciął aleję i przygasił światła. Jadąc, zastanawiał się, czy nikt nie usłyszał zgrzytu resortów. Namyślał się, czyby nie wyrzucić Haakego z wozu i nie schować za jakim krzakiem na wypadku, gdyby ktoś przejeżdżał. Wreszcie stanął koło przecznicy, wyłączył światła i motor, wyskoczył z samochodu, podniósł mas. e., otworzył drzwiczki i nasłuchiwał. Gdyby ktoś szedł, usłyszałby go i zobaczył z daleka. Wystarczy czasu, żeby zanieść Haakego w krzaki i udawać, że coś się zepsuło w motorze.

Cisza grała. Zapadła tak nagle i niepojęcie, że aż brzęczało. Rawik załamał palce, aż trzasnęły. Zdał sobie sprawę, że to krew szumi mu w uszach. Odetchnął głęboko i zwolna.

Brzeczanie przeszło w szum. Poprzez szum przebiegał się ostry dźwięk, który stawał się coraz głośniejszy. Rawik słuchał całą duszą. Dźwięk napęczniał, urósł, stał się metaliczny, i nagle Rawik zdał sobie sprawę, że to grają koniki polne.

Koniki polne, na wąskim pasku łąki równoległej do niego witaia wschodzący dzień.

Łąka kąpała się w porannym świetle. Rawik zamknął maskę samochodu. Był ostatni czas. Trzeba się przemknąć nieopstrzeżenie, nim się zupełnie rozwidni. Rozejrzał się: nie było to dobre miejsce, jak zresztą każde miejsce w Łasku. Od rzeki szło światło. Nie przypuszczał, że jest już tak późno. Zawrócił. Połyszał głuche rżenie i zauważył obojętnie, że jedna z rąk Haakego zwisa z otwartych drzwiczek drapiąc kurczowo emalie. Zorientował się też, że nie wypuścił z rąk kastetu. Chwył Haakego za kołnierza podciągnął w górę, aby uwolnić głowę i trzasnął jeszcze dwa razy. Rżenie ustało.

Coś grzechocze. Rawik stanął. Zobaczył, że to rewolwer, który zsunął się z siedzenia i uderza o drzwiczki. Haake trzymał go w rękę, zanim nastąpił wstrząs. Rawik rzucił go z powrotem do wozu.

Znow nasłuchiwał. Swierszcze. Łąka. Niebo, coraz jaśniejsze, które zdaje się wznosić. Za chwilę wzejdzie słońce. Rawik otworzył drzwiczki, wyciągnął Haakego z wozu i, opuściwszy przednie siedzenia, próbował go pod nie wcisnąć, ale nie szło. Nie było tam dość miejsca. Obszedł samochód dokoła i otworzył kufer, wypróżnił go szybko, znow wyciągnął Haakego z wozu i wpakował do kufra. Haake żył jeszcze. Był bardzo ciężki. Pot spływał Rawikowi ciurkiem po twarzy. Wreszcie mu się udało. Ułożył go w pozycji embrionalnej z kolanami pod brodą.

Wziął narzędzia, łopatę i kozioł i zepchnął przed wóz. Ptak jakiś zaczął śpiewać na bliskiej galezi. Zdumiał się. Ten ptak śpiewał głośnie, niż jakikolwiek inny ptak na świecie. Popatrzył na łąkę. Była niepokojąco jasna.

Nie należało dłużej kusić fortuny. Podszedł bliżej, unosząc lekko wieko kufra. Podnosząc nogi, podtrzymywał je kolanem, by się tam łatwiej ręką dostać. Gdyby ktoś nadchodził, wyglądało by, że niewinnie czegoś szuka, mógł zresztą zaraz opuścić wieko. Miał jeszcze przed sobą długą drogę, a w pień należało dobić Haakego.

Głowa znajdowała się tuż koło prawego rogu. Mógł ją widzieć. Szyja była miękka, arterie wciąż pulsowały. Zacisnął palce mocno na krani.

Trwało to chyba wieki. Głowa poruszyła się lekko. Odrobina. Ciało usiłowało się wyprostować. Zaplątane było w ubranie. Usta się uchyliły. Ptak wziął ostrą, wysoką nutę. Syzy był napuchnięty, grubo obłożony. I nagle Haake otworzył oko. Oko to zdawało się wytryskać z głowy, chwycił światło i widoki, uwalniało się, usamodzielniało i zbliżało ku Rawikowi — potem ciało obwisło. Rawik jeszcze przez chwilę nie zwolnił chwytu. Stało się.

Wieko się zatrzasnęło. Rawik odstąpił kilka kroków. Potem oparł się o drzewo i wymiotował. Miał wrażenie, że wykrztusi żółtek. Chciał przestać. Nie zdołał.

Kiedy podniósł głowę, zobaczył człowieka, który szedł na ułkos łąki. Człowiek popatrzył na niego. Rawik stał bez ruchu.

Człowiek się zbliżał. Krok jego był chwiejny, powolny. Wyglądał, jak robotnik czy ogrodnik. Patrzył na Rawika. Rawik splął i wyjął z kieszeni paczkę papierosów. Zapalił jednego z nich i wdychał dym. Dym grzł go w krtani. Człowiek przeciął alejkę. Spojrzał na miejsce, gdzie Rawik wymiotował, potem na wóz, potem znow na Rawika. Nic nie powiedział i w twarzy jego nic nie można było wyczuć. Powolnymi krokami zginął na zakręcie.

Rawik odczekał kilka sekund. Potem zamknął na klucz wieko i zapuścił motor. Nic już nie było w Łasku do roboty. Trzeba jechać do Saint Germain. Znał te strony.

W godzinę później stanął przed małą oberżą. Był bardzo głodny, głowa mu leciała ze zmęczenia. Zatrzymał wóz tam, gdzie stały dwa stoliki i dwa przed nimi krzeselka. Zamówił kawę i bułeczki i poszedł się umyć. W umywalni stał ciężki smród. Poprosił o szklankę i wypukał usta. Potem umył ręce i wrócił na sale.

Śniadanie stało na stole. Kawa pachniała, jak każda kawa, jaskółki gonity się nad dachem, słońce wieszalo po ścianach pierwsze złote zasłony. Ludzie szli do roboty, a dziewczyna z uniesioną spódnicą zmywała podłogę za kotarą. Był to najspokojniejszy letni poranek, jaki Rawik w życiu swoim widział.

Wypił gorącą kawę, ale nie mógł się przemóc, żeby coś zjeść. Nie chciał niczego dotykać rękami. Bzdura, pomyślał. Przecież nie będę ulegał kompleksom! Muszę jeść. Wypił drugą szklankę kawy. Wyjął papierosa i zadał sobie wiele trudu, żeby go włożyć do ust nie tym końcem, który trzymał w palcach. Nie można tak, strofował się. A mimo to nic nie jadł. Trzeba przejść przez to wszystko, myślał. Potem wstał i zapłacił.

Stado krów. Motyle. Słońce nad polami. Słońce w szybce. Słońce na daszku. Słońce na okuciu kufra, w którym leży Haake, zabity, zanim zdołał usłyszeć, kto go zabija i za co. Powinno się to było odbyć inaczej...

— Czy poznaje mnie pan, Haake? Czy pan wie kto ja jestem?

Znow zobaczył przed sobą czerwoną twarz. — Nie, czemu? Kto pan jest? Czyśmy się już kiedyś spotykali?

— Owszem.

(Dalszy ciąg jutro).